

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Českým učitelům chybí sebedůvěra a to je problém / Dana Pražáková ; [Autor interview] Lucie Fialová – cze

In: Zvoní! : časopis o inkluzivním vzdělávání -- Roč. 7, č. [16] (2019), s. 6-7.

Rozhovor s Danou Pražákovou z České školní inspekce o tom, jak podle ČŠI vypadá kvalitní škola. Jde o šest oblastí, které pokrývají všechny klíčové aspekty kvality vzdělávání. Ředitel by měl být lídrem pedagogického procesu a vést pedagogické i další zaměstnance školy. Co se týká kvality učitele, měřítkem jsou vždy výsledky žáků. Komunikace žák - pedagog - rodiče: někteří rodiče mají vůči škole nereálné požadavky a prosazují jen zájmy svého dítěte. Smyslem vzdělávání je kromě zvládnutí učiva i osobnostní rozvoj a rozvoj sociálních dovedností. Školy by se měly snažit více zapojit rodiče do svých aktivit. Učitelé by se měli spíše soustředit na kvalitu než na kvantitu učiva.

škola ; vzdělávání ; učitel ; sebedůvěra ; ředitel školy ; vztah učitel-žák ; vztah rodiče-škola ; inspekce ; učivo ; kvalita ; sociální dovednost ; Česká školní inspekce

<http://katalog.npmk.cz/documents/478985>

2.

Dávají vám hodně, nebo málo? : obce jako důležití hráči financování škol / Karel Gargulák, Miroslav Hřebecký – cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 17, č. 10 (2020), s. 8-10.

Rozdílný přístup obcí k financování jimi zřizovaných škol je mezi jejich řediteli a ředitelkami vnímán velmi citlivě. Autoři předkládají svou analytickou práci, kde se zabývají rozbořením administrativních dat vykazovaných samotnými obcemi (rozpočtové výkaznictví) a školami (školská statistika). Nehovoří o údajích za jednotlivé obce, ale o průměrných číslech za územní celky (obce s rozšířenou působností a kraje) na celém území České republiky. V závěru textu poskytují metodiku, jak si ověřit výši příspěvku. Hlavním záměrem celé studie je upozornit na velké rozdíly a metodickou nevyjasněnost s cílem vyvolat diskusi. Je uvedena i adresa plné verze analýzy.

školství ; ekonomika školství ; financování ; rozpočet ; rozpočet na vzdělání ; náklady na vzdělání ; analýza ; metodika ; školská politika ; obec ; obecní finance ; příspěvková organizace ; zřizovatel

<http://katalog.npmk.cz/documents/479093>

3.

Děti se nechovají špatně naschvál, jen to jinak neumějí / Lars Lysker ; [Autor interview] Lucie Kocurová – cze

In: Zvoní! : časopis o inkluzivním vzdělávání -- Roč. 7, č. [16] (2019), s. 10-12.

Rozhovor s Larsem Lyskerem, který v Norsku pracuje v centru zabývajícím se násilím na dětech, jejich traumaty a prevencí dětských sebevražd. Pracuje s dětmi, které žily v neustálém stresu (rodiče alkoholici, závislost na drogách, zanedbávání dítěte). Tyto děti neumějí vyskočit z paniky nebo vzteku, protože se to nikdy nenaučily. Tresty a přísnost zažily v rodině, proto u nich nefungují. Je nutno změnit přístup a myšlení, přepsat tisíce zlých zkušeností zkušenostmi dobrými a poskytnout dítěti pocit bezpečí. U dětí bychom se neměli dívat na jejich chování, ale podívat se na dítě samotné. Názor L. Lyskera na inkuzivní vzdělávání (v Norsku byla většina speciálních škol zrušena).

pedopsychologie ; dítě ; týrané dítě ; násilí ; vztah rodiče-dítě ; psychologie chování ; inkluzivní vzdělávání ; zkušenost ; trest ; inkluze ; bezpečí dětí

<http://katalog.npmk.cz/documents/478988>

4.

Dítě s SVP - citlivá problematika pro všechny / Petra Bendová – cze

In: Poradce ředitelky mateřské školy : aktuální informace a praktické rady pro řízení mateřské školy -- ISSN 1804-9745 -- Roč. 10, č. 2 (říjen 2020) (2020/2021), s. 36-41.

Článek se zabývá výchovou a vzděláváním předškolních dětí se SVP. Rozděluje je do osmi kategorií podle druhu handicapu. Individuální potřeby těchto dětí je třeba monitorovat a reagovat na ně zajištěním podpůrných opatření ve školním i domácím prostředí. Je stanoveno pět stupňů podpory, přičemž náklady spojené se zajištěním prvního stupně podpůrných opatření nese mateřská škola (tj. nemají normovanou finanční náročnost). Na pokyn školního poradenského zařízení je při práci s dětmi se SVP v mateřské škole vždy nutno dodržovat určité zásady. Tým podpory dítěte se SVP je tvořen rodiči, pedagogy MŠ, pracovníky poradenských zařízení (speciální pedagog, psycholog, sociální pracovník), eventuálně asistentem či odborným lékařem.

postížený ; handicap ; předškolní dítě ; speciální vzdělávací potřeby ; mateřská škola ; poradenská služba ; asistent ; rodiče ; předškolní výchova ; pomoc ; spolupráce ve výchově ; podpůrná opatření

<http://katalog.npmk.cz/documents/479039>

5.

Do hlubin pedagogovy duše : rozhovor s autorkou Antistresové knížky pro učitelky MŠ /
Gabriele Kubitschek ; [Autor interview] Eliška Michálková – cze

In: Poradce ředitelky mateřské školy : aktuální informace a praktické rady pro řízení mateřské školy -- ISSN 1804-9745 -- Roč. 10, č. 2 (říjen 2020) (2020/2021), s. 20-23.

Rozhovor s německou učitelkou, autorkou knih a logoterapeutkou Gabrielle Kubitschek. Hovoří o administrativní zátěži učitelů, která se neustále zvyšuje. Důležitější však je budovat vztah s dítětem, získat jeho důvěru a sdílet společnou radost z objevování. V současnosti se objevuje syndrom vyhoření stále častěji i mezi učitelkami z MŠ. Řešením je budovat spolupráci v týmu, který chápe, co je to úcta, důvěra a diskuze. Je důležité dělat si v práci přestávky a relaxovat způsobem, který člověku nejvíce vyhovuje (sport, příroda, gauč). Je dobré vypěstovat si a dodržovat např. ranní rituály (meditace, dechová cvičení, poslech hudby). Autorka knihy také hovoří o své dílně pro děti od 2 do 14 let, BIM-BAM-BINI, v Mnichově. Její výše zmíněná kniha vyšla v ČR v nakladatelství Portál v r. 2020.

učitelka ; mateřská škola ; únava ; stres ; syndrom vyhoření ; prevence ; odpočinek ; relaxace ; vztah dospělý-dítě ; tvůrčí dílna ; týmová práce

<http://katalog.npmk.cz/documents/479015>

6.

Jak rozvíjet rytmické cítění dětí? / Barbora Týmalová – cze

In: Poradce ředitelky mateřské školy : aktuální informace a praktické rady pro řízení mateřské školy -- ISSN 1804-9745 -- Roč. 10, č. 2 (říjen 2020) (2020/2021), s. 54-57.

Rozvoj rytmického cítění u předškolních dětí má mnohem širší význam než jen v tom, zda dokážou správně tleskat do rytmu písničky. Dětem může pomoci informace, že rytmus je zcela přirozenou součástí každého jedince i celé přírody. Rytmus jako nezbytná přirozenost, která nás provází po celý život. Popisy konkrétních rytmických cvičení a her (vytřepávání celého těla, Kdo ukradl sušenky, Čtyři vpřed a čtyři vzad, společné tleskání, Samuraj). Je důležité, aby děti při těchto cvičeních prožívaly radost a svůj cit pro rytmus zdokonalovaly společně i jednotlivě.

předškolní dítě ; předškolní výchova ; rytmus ; mateřská škola ; rozvoj ; lidské tělo ; hra ; cvičení ; smyslové vnímání

<http://katalog.npmk.cz/documents/479053>

7.

Jak uchopit prevenci vzniku specifických poruch učení? / Drahomíra Jucovičová – cze

In: Poradce ředitelky mateřské školy : aktuální informace a praktické rady pro řízení mateřské školy -- ISSN 1804-9745 -- Roč. 10, č. 2 (říjen 2020) (2020/2021), s. 46-50.

Mateřská škola hraje důležitou roli v prevenci specifických poruch učení, proto by měla v posledním roce docházky věnovat zvýšenou pozornost vývoji smyslových a poznávacích funkcí dítěte a tak ho připravit na školní docházku. Je nutno vybírat hry, které posilují sebedůvěru dítěte, rozvíjejí jeho vědomosti a utvářejí správné návyky. Pracovní sešity, zábavná cvičení a hry by měly být využívány v rozumné míře, nejdůležitější je poskytnout dítěti volný prostor pro objevování, chtění si něco vyzkoušet, prožívání "aha" okamžiků apod. Následují příklady her k možnému využití.

předškolní výchova ; předškolní dítě ; porucha učení ; prevence ; mateřská škola ; smyslová výchova ; poznávací schopnost ; hra ; sebedůvěra

<http://katalog.npmk.cz/documents/479049>

8.

Je to spíš choroba než talent / Hana Sábelová ; [Autor interview] Gabriela Juránková – cze

In: Rodina a škola [cze] -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 67, č. 5 (květen) (2020), s. 30-31.

Rozhovor s Hanou Sábelovou, bývalou učitelkou 1. stupně základní školy a nyní knihovnicí. Hovoří o netradičních vyučovacích metodách v době svého působení ve školství, o tom, jaké vztahy měla se svými žáky a taky o předávání svých zkušeností mladším kolegyním, které metodicky vedla. Protože se po 36 letech jejího působení ve školství odehrály změny, se kterými se Hana Sábelová nemohla ztotožnit, začala pracovat jako knihovnice v místní knihovně v Doubravě. Pojmenovala ji DOK (Dětský Osvětový Klub nebo taky DOK přístav pro všechny), kde dělá čtenářskou osvětu a snaží se opět zajímavými metodami přimět děti ke čtení. Její práce si všimlo i ministerstvo školství.

učitelka ; základní škola ; první stupeň ; vyučovací metoda ; metodická činnost ; výchovně vzdělávací praxe ; pedagogická dovednost ; knihovna ; veřejná knihovna ; čtenářství ; zájem ; pracovní postoj ; tvořivost

<http://katalog.npmk.cz/documents/477789>

9.

Role mateřské školy při rozvoji předškolních dětí : grafomotorický seriál / Marie Čermáková -- cze

In: Poradce ředitelky mateřské školy : aktuální informace a praktické rady pro řízení mateřské školy -- ISSN 1804-9745 -- Roč. 10, č. 2 (říjen 2020) (2020/2021), s. 51-53.

Pojem grafomotorika zahrnuje úroveň způsobilosti pro psaní, kreslení apod., ale pojímá i správné držení těla, správný úchop psacího náčiní, celkovou grafomotorickou obratnost a obsahovou stránku kresby. Jde tedy o soubor psychomotorických činností. Popsán je grafomotorický vývoj dítěte, který je odrazem jeho celkové fyziologie a ovlivňuje kvalitu výtvarného projevu. Úroveň

grafomotoriky se v poslední době u mnohých dětí zhoršuje, a to díky vlivu informačních technologií, se kterými se setkávají v brzkém věku. Důležitý je celkový pohyb, správné držení těla a správné tvarování páteře. Z hlediska rozvoje grafomotoriky je však stěžejní rodinné prostředí.

předškolní dítě ; vývoj dítěte ; grafomotorika ; výtvarný projev ; tělesný vývoj ; psychomotorika ; způsobilost ; psychomotorický vývoj ; pohybový rozvoj ; jemná motorika

<http://katalog.npmk.cz/documents/479052>

10.

Ředitel jako leader pedagogického procesu? Kéž by! : závěry ze zjišťování potřeb podpory ředitelů obecních základních škol / Jakub Černý – cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 17, č. 10 (2020), s. 4-7.

V předloženém článku autor prezentuje výsledky šetření mezi řediteli obecních základních škol (1908 ředitelů z celé republiky), které proběhlo v březnu 2020. Ředitelé byli dotazováni, jak vnímají podporu v oblasti vzdělávání a v oblasti provozu školy a kdo by měl tuto podporu poskytovat. V příložených grafech jsou přehledně znázorněny výsledky šetření v oblasti investičních projektů a veřejných zakázek, podpory v provozních záležitostech, mzdového účetnictví. Všichni ředitelé jednoznačně potřebují podporu v právních záležitostech. Dva grafy ukazují vnímanou míru potřeby s pochopením reforem ve vzdělávání a názory ředitelů na zaměstnavatele (podle věku - 4 kohorty: 40 let, 41-50, 51-60, 61 a více let).

základní škola ; ředitel školy ; řízení školy ; výzkum ; ekonomické podmínky ; podpora ; investice ; vzdělávání ; školská reforma ; veřejné prostředky ; postojová škála ; spolupráce ; 2020

<http://katalog.npmk.cz/documents/479082>

11.

Sledujte zaměstnance novými očima / Jan Voda -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 17, č. 10 (2020), s. 36-39.

Článek se zaměřuje na nové trendy v oblasti lidských zdrojů v pracovním procesu. Autor se zabývá personální prací v oblasti školství a ukazuje, jak je možné prostřednictvím datové analýzy v řízení školy porozumět vlastnostem a vztahům v prostředí školy. Interakce pracovníků jsou základem pro nově vznikající disciplínu - relační analytiku, jejímž základem je šest "strukturálních podpisů": schopnost přicházet s novými nápady, vliv na chování ostatních zaměstnanců, efektivita - schopnost týmu dokončovat věci včas, inovativnost týmu, modularita - propojenost organizačních složek, zranitelnost: které zaměstnance si nemůže organizace dovolit ztratit. Využitím relační analýzy je možno vybudovat zdravější, šťastnější a produktivnější organizaci.

školství ; hermeneutická pedagogika ; zaměstnanecká politika ; odborný rozvoj zaměstnanců ; znalost ; manažerské vzdělávání ; personální řízení ; pracovní síla ; výkon ; flexibilita ; analýza instituce ; interakce ; učící se organizace ; efektivita

<http://katalog.npmk.cz/documents/479091>

12.

Stolní hry v historii, historie ve stolních hrách : od senetu po Labyrinth / Zdeněk Polách -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Dějiny a současnost : kulturně historická revue -- ISSN 0418-5129 -- Roč. 42, č. 7 (2020), s. 10-13.

Stolní hry představovaly zábavu již v časech dávno minulých - nejstarší exempláře, u nichž se zachovaly komponenty či fragmenty pravidel, se datují do 4. až 3. tisíciletí před naším letopočtem. Hry s kostkami se těšily velké oblibě např. ve starém Římě, dominantní hrou ve středověku byly šachy. Hry se dále rozvíjely, docházelo k pokusům přiblížit je k simulaci opravdové války. Prototyp hry Kriegspiel v 18. stol. n.l. v Prusku, její pozdější masová produkce. Současné válečné hry vydávané společností GMT. Hry na téma fungování státu, eurohry. Vědomostní hry, např. drobná karetní hra Timeline. Stolní hry jsou dnes běžným artiklem, představují nepřehledné množství témat.

hra ; historické hledisko ; současnost ; desková hra ; zábava ; šachy ; válečná strategie ; vědomosti ; vývoj ; hry

<http://katalog.npmk.cz/documents/478720>

13.

Vzdělávání učitelů pro rozvoj dovedností žáků - zdarma a přímo ve školách / Ondřej Andrys –
cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 17, č. 10 (2020), s. 29-31.

<https://helpdesk.csicr.cz>

Text obsahuje informace o specifických vzdělávacích programech pro učitele základních a středních škol, které připravila Česká školní inspekce. Cílem je naučit pedagogy využívat úlohy uvolněné z mezinárodních šetření PIRLS, TIMSS a PISA. Tyto úlohy mají výrazný didaktický potenciál a kromě své evaluační role mohou dobře posloužit jako nástroj pro zvýšení kvality výuky čtenářských, matematických a přírodovědných dovedností žáků. Realizace seminářů je zcela zdarma a konají se přímo v prostorách konkrétní školy. V textu je uvedena ukázka programu pro 1. a 2. stupeň ZŠ.

základní škola ; střední škola ; učitel ; další vzdělávání učitelů ; rozvoj vzdělání ; žák ; dovednost ; znalost ; přírodovědná gramotnost ; matematika ; porozumění textu ; mezinárodní spolupráce ; kvalita vyučování ; efektivnost vzdělávání ; vzdělávací program ; PISA ; PIRLS ; TIMSS

<http://katalog.npmk.cz/documents/479087>

14.

Základní momenty novely školského zákona - vzdělávání distančním způsobem / Monika Puškinová – cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 17, č. 10 (2020), s. 12-17.

Cílem článku je okomentovat základní momenty novely školského zákona zavádějící povinnost vzdělávání distančním způsobem (se zaměřením na vzdělávání v mateřské, základní, střední a vyšší odborné škole) a vyvodit některé důsledky pro praxi škol. Nový institut "vzdělávání distančním způsobem" byl zaveden s účinností od 25. 8. 2020. Z § 184a odst. 1 školského zákona vyplývá, za jakých podmínek jsou školy povinny děti, žáky nebo studenty vzdělávat distančním způsobem. Použití norem zavádějících tento způsob výuky klade na školy velké nároky při vyčlenění podstatných momentů vzdělávacího obsahu a klade důraz na aktivní činnost škol při zajišťování a vyhodnocování konkrétních činností a jejich skloubení.

školství ; systém výchovy a vzdělávání ; výuka ; vyučovací metoda ; audiovizuální metoda ; audiovizuální pomůcka ; distanční vzdělávání ; školská legislativa ; školský zákon ; World Wide Web ; internet ; praxe ; 2020

<http://katalog.npmk.cz/documents/479083>

15.

Žáci darebáci : co se nám děti snaží sdělit rušivým chováním ve výuce? / Lucie Zormanová -- cze
In: Rodina a škola [cze] -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 67, č. 5 (květen) (2020), s. 18-19.

Autorka v textu upozorňuje na příčiny rušivého chování žáků ve výuce. Rušivé chování je ovládáno podvědomě, problémoví žáci často nenarušují výuku úmyslně. Jsou uvedeny tyto základní příčiny: žák usiluje o pozornost, které se mu doma nedostává; bojuje s učitelem o moc (hra kdo s koho); agresivní žák chce, aby se ho ostatní báli; testuje hranice, kam až může zajít a co si může u jednotlivých učitelů dovolit. Na žáka má vliv negativní postoj rodiny ke vzdělání, škole nebo učiteli.

žák ; neukázněnost ; nesprávné chování ; odchylka v chování ; škola ; vztah učitel-žák ; vztahy mezi vrstevníky ; rodičovská odpovědnost ; role učitele ; postoj učitele ; agresivita ; psychologie chování ; pedopsychologie ; pozornost ; příčina

<http://katalog.npmk.cz/documents/477788>